

К. Рудик,
*студентка освітнього ступеня «бакалавр»,
спеціальність «Менеджмент»,
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м.Київ;*
Науковий керівник:
Н. А. Гринчак,
*старший викладач кафедри
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Національна академія статистики, обліку та аудиту, м.Київ*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТА КОРОЛІВСТВА НІДЕРЛАНДИ

Україна належить до країн із високою експортною квотою у валовому внутрішньому продукті (ВВП). В середньому кожний третій український продукт або послуга реалізуються за допомогою зовнішніх економічних зв'язків, які відіграють помітну роль у національній економіці та істотно впливають на темпи і пропорції економічного зростання, на створення конкурентного ринкового середовища і на весь системний трансформаційний процес. [1]

Королівство Нідерланди є одним з ключових зовнішньоекономічних партнерів України серед країн Європейського Союзу.

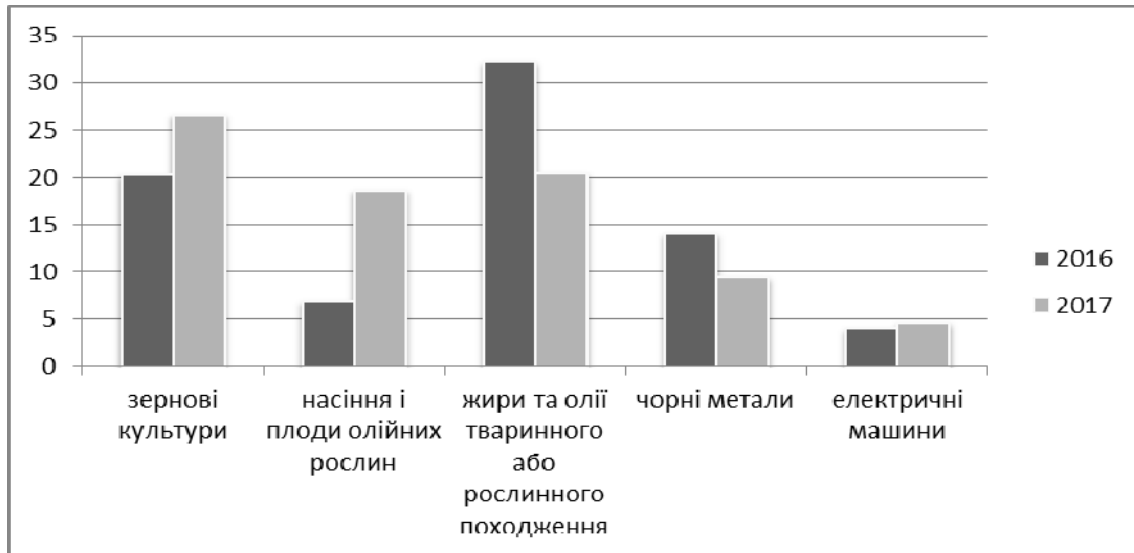
В абсолютному вимірі імпорт товарів та послуг з Нідерландів до України склав близько 760,2 млн доларів США у 2017 році, тоді як Україна експортувала до Нідерландів товарів та послуг більше – на суму 1839 млн доларів США.

Сучасний розвиток торгівлі між Україною та Нідерландами демонструє швидке зростання експорту товарів та послуг з України до Нідерландів, шляхом використання своєї специфічної структури експорту та ефект девальвації, та поступове зростання нідерландського імпорту до України через несприятливі умови для попиту на нідерландські товари (рис.1). [2]

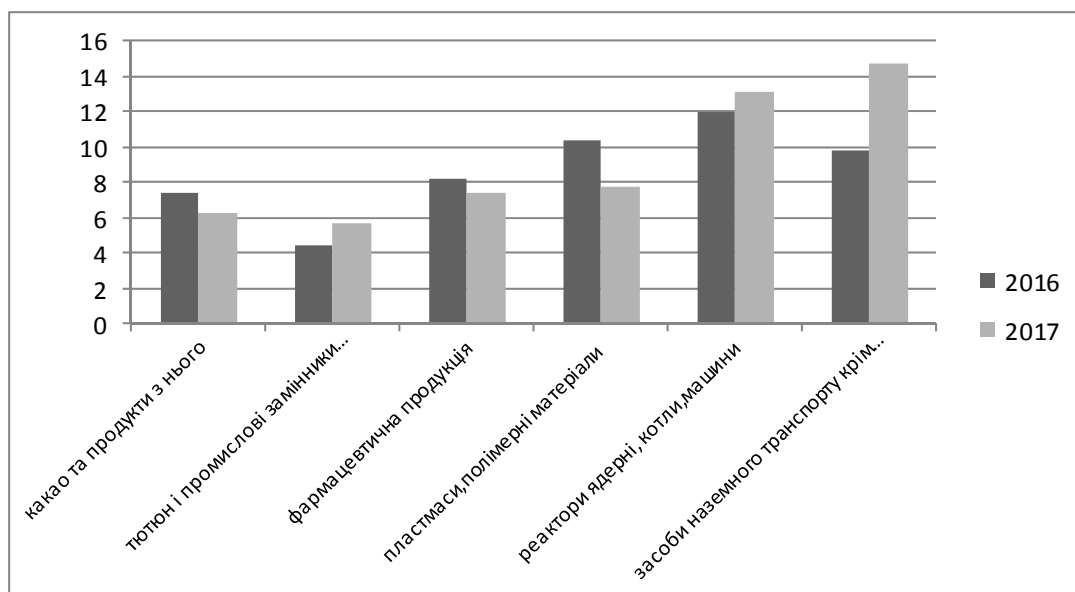
Рис. 1. Динаміка зовнішньої торгівлі товарами та послугами України з Нідерландами за 2015-2017 рр., млн.дол.США

Україна експортує в Нідерланди в основному зернові (26,6% від загальної суми експорту товарів до Нідерландів), жири та олії тваринного або рослинного походження (20,4%), насіння і плоди олійних культур (18,6%), чорні метали (9,4%), електричні машини (4,6%) і залишки харчової промисловості (3,1%) [3]. В цілому ці торгові категорії займають 74,8% обсягів усього експорту товарів, що поставлялись в Нідерланди з України в 2017 році (рис 2).

Рис. 2. Динаміка товарної структури експорту з України в Нідерланди в 2016-2017 рр.

Порівнюючи товарну структуру експорту за 2016 р. та 2017 р., варто зауважити, що зернові культури, насіння і плоди олійних рослин збільшили свої обсяги експорту до Нідерландів, всі інші товарні групи, навпаки, зменшили свій обсяг.

Рис. 3. Динаміка товарної структури імпорту з Нідерландів до України в 2016-17 рр.

Структура імпорту теж показує деякі зміни (рис.3), наприклад, обсяги імпорту какао та продуктів з нього, фармацевтичної продукції, пластмаси в 2017 році дещо зменшилися, порівняно з 2016 р. Натомість, обсяги імпорту наземного транспорту, крім залізничного в 2017 році вирости на 75% порівняно з 2016 роком.

Важливим кроком для підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на зовнішніх ринках має стати організація в Україні ефективної системи сертифікації експортної продукції [1].

У 2017 р. експорт послуг до Нідерландів становив 162,8 млн.дол. США і збільшився порівняно з 2015 р. на 48% (на 51 млн дол.США), імпорт – відповідно 116,6 млн дол.США та зменшився на 17% (на 24,1 млн дол.США).

Найбільші обсяги експорту з України в Нідерланди в 2017 році припадали на транспортні послуги – 31,2 % від загального обсягу експорту послуг, з переробки матеріальних ресурсів – 5,4 %, у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні – 36,2 % та ділові – 24,7 %. [2]

Найбільшу частку в загальному обсязі імпорту послуг з Нідерландів в 2017 р. становили транспортні послуги – 21,3% від загального обсягу імпорту послуг з Нідерландів, послуги, пов'язані з подорожами, – 2,5 %, з будівництва 3,4%, пов'язані з фінансовою діяльністю, – 11,4%, роялті та інші послуги, пов'язані з використанням інтелектуальної власності, – 18,5 %, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги – 15 % та ділові послуги – 24,3 %

Однак, незважаючи на скромні показники в торгівлі, Нідерланди є одним із ключових інвестиційних партнерів України.

Нідерланди посідають 2 місце після Кіпру серед іноземних країн-інвесторів за обсягами інвестицій в економіку України, як в 2010 р. (19,1 % загального обсягу прямих іноземних інвестицій залучених в Україну припадали на Нідерланди) так і в 2017 рр. (16,1 % від загального обсягу надходжень прямих іноземних інвестицій) [2].

Незважаючи на те, що на протязі останніх 7 років Нідерланди залишаються другою по обсягу країною інвестором для України, обсяги самих іноземних інвестицій з Нідерландів за останні 7 років суттєво знизилась. Обсяг прямих інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України з Нідерландів на 31 грудня 2017 р. становив 6326,1 млн дол.США, тобто на 9% більше ніж в 2016 р (5753,9 млн дол.США), проте в 1,8 разів менше ніж в 2010 р (11389,8 млн дол.США)

Співпраця між Україною і Нідерландами розвивається достатньо динамічно. Ця невелика, навіть за європейськими мірками, держава відіграє суттєву роль у закордонних інвестиціях в українську економіку, зовнішній торгівлі та гуманітарній сфері нашої держави. Хоча Нідерланди й не підтримують стрімкої інтеграції України до Європейського Союзу, проте вони активно сприяють розбудові його співпраці з Україною в рамках політики сусідства ЄС та «Східного партнерства».

Список використаних джерел:

1. Тенденції і суперечності розвитку зовнішньої торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://pidruchniki.com/1333080841102/ ekonomika/ tendentsiyi_superechnosti_rozvitku_zovnishnoyi_torgivli](http://pidruchniki.com/1333080841102/ekonomika/tendentsiyi_superechnosti_rozvitku_zovnishnoyi_torgivli)
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС: нові умови торгівлі для Нідерландів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ucerp.org.ua/doslidzhennya/ugoda-pro-asotsiatsiyu-mizh-ukrayinoyu-ta-yes-novi-umovy-torgivli-dlya-niderlandiv.html>
4. Резнікова Н.В. Перспективи трансформації торговельних відносин України в контексті становлення нових центрів стратегічного партнерства / Н.В. Резнікова, О.А. Іващенко // Економіка та держава. – 2015. – № 9. – С. 6-11.
5. Іващенко О.А. Європейський регіоналізм в умовах глобалізаційних викликів / О.А. Іващенко, В.Д. Гвоздецький // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2011. – №6. – С.51-55.
6. Іващенко О.А. Напрями диверсифікації торговельних зв'язків України в умовах глобальної економічної розбалансованості / О.А. Іващенко // Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри: матеріали науково-практичної конференції, 16 жовтня 2015 р. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство» – С. 78-83.
7. Іващенко О.А. Економічна інтеграція України до ЄС у контексті національних інтересів / О.А. Іващенко, А.Д. Воропаєва // Інтеграційні процеси та пріоритетні орієнтири розвитку економіки України: економіка, фінанси, право. Збірник матеріалів XV Міжнародної науково-практичної конференції 27 квітня 2012 року. – К.: УДУФМТ, 2012 р. – С. 116-119.

А. В. Синяков,
*асистент кафедри
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Національної академії статистики, обліку та аудиту, м. Київ*

ПРОЦЕС ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ: УРОКИ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ДЛЯ УКРАЇНИ

Під впливом фінансово-економічних зрушень, 1 квітня 2014 р. Кабінетом Міністрів України ухвалено концепцію децентралізації влади в Україні, яка передбачає зміну системи управління на обласному та районному рівнях, Верховною радою прийнято Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17 червня 2014 р., в якому передбачене визначення організаційно-правових засад співробітництва, його принципів, форм і механізмів, які в свою чергу окреслюють «зв'язок» між